

VESIOSUUSKUNTA UURAINEN

Toimintakertomus

2023

Yleistä

Kulunut toimintavuosi oli osuuskuntamme kuudestoista varsinainen toimintavuosi.

Osuuskunnan toiminta perustuu talkoo- ja vapaaehtoistyöhön, josta maksetaan verohallinnon päätöksen mukaiset kulukorvaukset sekä kenttätöistä osuuskuntakokouksen päättämä tuntikorvaus. Lisäksi puheenjohtajalle, sihteerille ja rahastonhoitajalle on suoritettu osuuskuntakokouksen päättämä vuosikorvaus. Toiminnasta ja maastotyöstä ovat vastanneet pääosin hallituksen jäsenet.

Vuoden 2023 merkittävimmät tapahtumat olivat kahden keskeisen osuuskuntaaktiivin menehtyminen. Alusta saakka vesiosuuskunnan toiminnassa mukana ollut Pekka Kulmala menehtyi tammikuun 2023 alussa. Pekalla oli merkittävä määrä hiljaista tietoa mm. osuuskunnan toiminnasta, verkostosta sekä vuosien saatossa tehdyistä toimenpiteistä. Lisäksi Pekalla oli keskeinen rooli verkoston ylläpidossa. Hän oli aktiivisesti mukana kenttätöissä selvittämässä pumppaamoiden ongelmatilanteita. Osuuskunnan puheenjohtaja Jari Rytönen menehtyi kesäkuun 2023 alussa. Tämän jälkeen tehtäviä jaettiin hallituksessa uudelleen ja toiminta pyrittiin pitämään käynnissä mahdollisimman normaalisti, vaikka menetys oli vesiosuuskunnankin kannalta raskas. Jari on pj-vuosinaan mm. systematisoinut dokumentointia ja osuuskunnan toimintaa ansiokkaasti. Tämä osaltaan mahdollisti toiminnan jatkumisen ilman vakavia häiriöitä.

Vesiosuuskunnan toimintaan liittyy lukuisia viranomaisvelvoitteita. Vesiosuuskunnat ovat velvoitettuja käyttämään vesihuollon tietojärjestelmää (VEETI), jonka kautta viranomaiset saavat nopeasti tarvittaessa kiinni alueen toimijoita ja voidaan paremmin varautua ongelmatilanteisiin. Rekisteristä saadaan vedenottamoiden sijaintipaikat ja jakeluverkosto selville. Järjestelmään taltioidaan myös tietoa vuosittain tehtävistä verkostolaajennuksista, vedenjakelun piirissä olevista talouksista, veden myynnistä jne.

Terveysuojelulaki puolestaan edellyttää, että vesiosuuskunnalla on tehtyriskienarviointi (WSP). Toiminnanharjoittajan omavalvonnan ja talousveden laadun viranomaisvalvonnan on perustuttava veden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arviointiin ja hallintaan. Terveysuojelulain 2 §:n 2 momentissa on säädetty, että elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Terveysuojelulain 20 §:ssä säädetään, että talousvettä toimittavan laitoksen omavalvonnan ja talousveden laadun valvonnan on perustuttava veden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arviointiin ja hallintaan. Talousvettä toimittavan laitoksen riskinarviointi on tehtävä toiminnanharjoittajien ja viranomaisten välisenä yhteistyönä. Tähän perustuen osuuskunta on käynyt tarvittavat määrittelyt lävitse yhteistyössä Uuraisten kunnan ja Jyväskylän seudun ympäristöterveyden kanssa. Vesiosuuskunta Uuraisten talousvettä toimittavan laitoksen riskinarviointi on hyväksytty 7.6.2022.

Osuuskunnalla on valmius hoitaa asioita sähköisesti ja ylläpitää järjestelmiä reaaliaikaisesti. Vesinäytteiden osalta on sovittu, että Uuraisten kunnan työntekijät huolehtivat jatkossa niiden ottamisesta ja toimittamisesta analysoitavaksi.

Hallinto

Osuuskuntaa on johtanut hallitus ja se on kokoontunut toimintavuoden aikana seitsemän kertaa.

Hallituksen päätehtävänä on ylläpitää vesi- ja viemäriverkostoa sekä kehittää osuuskunnan toiminta.

Hallitus valitaan toimeensa vuosikokouksessa kolmeksi vuodeksi. Vuosittain erovuorossa on kaksi hallituksen jäsentä. Erovuorossa oleva jäsen voidaan valita uudelleen. Hallituksen kuuluu kuusi henkilöä ja lisäksi voidaan valita vuodeksi kerrallaan enintään kuusi varajäsentä. Hallitus valitsee järjestäytymiskokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan.

Hallitus 2023

Hallituksen jäsenet

Jari Rytönen
Teppo Flyktman
Terho Heimonen
Pertti Huutonen
Jari Kärkkäinen
Hannu Lahtinen

puheenjohtaja (06/2023 saakka)
varapuheenjohtaja

Varajäsenet

Helena Kulmala
Erkki Hartikka
Juha Tuunanen
Tommi Ylönen

Toimihenkilöt (hallituksen ulkopuoliset)

Jaana Hirsjärvi sihteeri
Jorma Hirsjärvi rahastonhoitaja

Kirjanpito Tilintarkastus

Tilitoimiston Kirsi Viitanen
Tilintarkastus Riuttanen, tilintarkastusyhteisö

Kotisivut

www.vesioskuurainen.fi

Facebook

<https://www.facebook.com/vokuurainen>

Sähköposti

vokuurainen@gmail.com

Osuuskunnan puhelin

040 5321175

Osoite

Palolammenkuja 4 as 5, 41290 Kangashäkki

Jäsenmäärä ja osuusmaksu

Osuuskunnan jäsenmäärä oli vuoden lopussa 253.

Osuusmaksu on 100 euroa, joka maksetaan jäseneksi liittymisen yhteydessä ja palautetaan jäsenen erotessa osuuskunnan jäsenyydestä esim. kiinteistön omistajuuden muuttumisen myötä.

Uuden jäsenen tulee hakea kirjallisesti osuuskunnan jäsenyyttä (osuuskuntalaki 3. luku 1§) ja eroavan jäsenen tulee ilmoittaa kirjallisesti erillisellä erolomakkeella eroaminen osuuskunnan jäsenyydestä (osuuskuntalaki 3. luku 2§).

OSAKKAILLE TARKOITETTUJA LOMAKKEITA

- Jäseneksi liittymiskerros (täytettävä ja tulostettava PDF)
- Jäsenyyden irtauttaminen (täytettävä ja tulostettava PDF)

Tiedottaminen

Osuuskunnan pääasiallisena ja jatkuvakäyttöisenä tiedotuskanavana toimivat omat internet – sivut. Sivuja ylläpidetään tarvittaessa.

Sivuilla kerrotaan mm. ajankohtaisia asioita sekä viranomaistiedotteita. Sivuilta löytävät mm:

- voimassa olevat vesi-, jätevesi, perus- ja huoltomaksut
- ladattaviksi tai tulostettaviksi tarkoitetut lomakkeet; jäseneksi liittyminen ja ero, osakastietolomake, osakkaan yhteystietojen päivityslomake
- Kiinteistöille, joille ei ole asennettu etäluettevaa vesimittaria Vesimittarin lukemailmoitus
- osuuskunnan toiminta- ja vedenjakelualueet
- talousvesinäytteiden tulokset

Tiedottamista täydentävät sekä osuuskunnan oma Facebook -kanava että ajoittain Uuraisten kunnan Facebook – kanava. Näistä on saatu hyviä kokemuksia. Tämä tiedottamismuoto sopii nykyaikaiseen nopeaan viestintään ja esim. poikkeustilanteista kertomiseen.

Rajattua aluetta koskevissa tiedotteissa käytämme www-sivujen ja facebook tiedottamisen rinnalla suoraa viestintää (tekstiviesti / sähköposti / paperinen tiedote).

Työkohteilla ja huoltotilanteissa on annettu osakkaille neuvontaa ja opastusta.

Osuuskuntakokouksesta on tiedotettu ennakkotietona edellä mainituin keinoin ja kutsu osuuskunnan vuosikokoukseen julkaistaan kulloinkin vuosikokouksen päättämässä sanomalehdessä maksetulla ilmoituksella.

Osuuskunnan yhteistyökumppanit

Vuoden 2023 huolto- ja asennustoimenpiteissä on aikaisempien vuosien tapaan käytetty pääsääntöisesti uuraistaisten yrittäjien palveluja.

Pumppuihin liittyvät huoltotyöt sekä pumppaamoiden vikatar-
kistukset ja -korjaukset on toteuttanut VOK Huoltopalvelut Oy.

Ensitarkistukset sekä pienemmät korjaus- ja huoltotoimenpiteet pumppaamoiden vikatilanteissa on suoritettu osuuskunnan omana työnä.

Vesimittareiden asentamisen on pääsääntöisesti toteuttanut Talotekniikkapalvelu Huutonen.

Pumppaamoiden tyhjennykset ja pumppaamopesut on suuremmilta osin suorittanut Lokapalvelu Paatelainen.

Verkon mittauksista on vastannut Äänekartta Oy.

Vuoden 2023 aikana ei ole rakennettu uusia talous- ja jätevesiliittymää eikä ole suoritettu laajempia huolto- ja korjaustoimenpiteitä.

Sähkötöissä on käytetty Sähkötyö Rentolan palveluja.

Osuuskunnan hallituksen jäsenten toimesta on saatu suurin osa vikatilanteista pumppaamoilla ratkaistua ja tätä kautta on myös saatu aikaiseksi huomattavia säästöjä huoltokustannuksissa.

Osuuskunta lukuina

Toimintavuosien aikana osuuskunta on rakentanut yhteensä n. 63 000 metriä vesi- ja viemäriputkistoa, linjapumppaamoita on asennettu 13 kappaletta, kiinteistöpumppaamoita 155 kappaletta ja välipumppaamoita yhteensä 24 kappaletta. Osuuskunnan rakentamassa verkostossa on vesimittariliittymiä yhteensä 247.

Osuuskunnan liikevaihto vuonna 2023 oli 134 065,23 euroa, jossa kirjanpidollista kasvua vuoteen 2022 verrattuna on n. 4534 euroa.

Osuuskunnan kulurakenne

Osuuskunnan suurimman kuluerän muodostaa kunnalta ostettu vesi ja kunnan kautta toimitettava jätevesi.

Osuuskunnan liiketoiminnan suurimmat kuluerät muodostavat kaluston korjaukset ja huollot, loka-ajo ja puhtaanapito sekä vakuutukset. Vakuutuksiin ja kirjanpitoon ei osuuskunta eivätkä osakkaat voi kovinkaan paljoa vaikuttaa.

Huoltoihin ja loka-ajoon osakkaat voivat vaikuttaa muistamalla, mitä ei saa jäteveden mukana joutua pumppaamoon.

Viemäriin kuulumattomat jätteet aiheuttavat mm. putkiston takaiskuventtiiliin häiriöitä, joita joudutaan korjauttamaan ulkopuolisella maksullisella henkilökunnalla. Mikäli pumppaamo joudutaan tyhjentämään ja todetaan tyhjennysputkiston tukkeutuneen väärästä materiaalista, runsaasta paperista tai vähäisestä wc laitteen vedenkäytöstä sekä pahimmassa tapauksessa pumppu rikkoontuu, osuuskunta laskuttaa tehdyistä toimenpiteistä pumppaamon käyttäjää.

Huolehdi riittävästä käsihygieniasta, mutta älä laita käsien kuivaamiseen käyttämäsi talouspaperia jäteveden mukana, koska se pahimmassa tapauksessa tukkeuttaa pumppaamon. Vaikka talouspaperin voi laittaa biojätteeseen, sen maatumisaika ei ole riittävä pumppaamoon toimivuuden kannalta. Se ei myöskään liukene, kuten wc-paperi.

Vuoden 2023 rakentaminen ja tavoitteet toiminnassa

Osuuskunnan tavoitteena on ollut tuottaa kilpailukykyiseen hintaan toimintavarmaa palvelua, joka täyttää kaikki vesihuoltosäädännön vaatimukset.

Toimintavuonna 2023-2024 ei rakennettu uusia liittymiä tai uutta verkostoa. Verkostoon liittyvät toimenpiteet olivat enimmäkseen ylläpitäviä ja osuuskunnan yleiseen toimintaan osalta lähdettiin kartoittamaan vaihtoehtoja sille, kuinka vesihuoltotoiminta järjestetään jatkossa osuuskunnan toiminta-alueella.

Hallituksen jäsenet ovat olleet vuosien aikana ja ovat tulevaisuudessa paljon vartijana.

Muuta vuoden 2023 toiminnassa huomioitavaa

Uuraisten kunta tilasi kesällä 2023 konsulttiyhtiö BDO Oy:ltä selvityksen ja skenaariomallinnuksen vesihuollon järjestämisestä kunnassa. Tulokset valmistuivat loppusyksystä ja niiden perusteella osuuskunnan yhdistyminen kunnan vesilaitokseen on kokonaisuuden kannalta järkevää.

Tämän sekä jatkonäkymien kokonaisarvioinnin (henkilöresurssit, viranomaisvaatimukset, toimintaan liittyvät vastuukysymykset ja riskit, yms.) seurauksena hallitus teki kokouksessaan 22.11.2023 päätöksen käynnistää toimenpiteet, joiden tähtäimenä on toiminnan siirtäminen kunnalle. Päätöksen jälkeen hallitus teki kunnalle aloitteen yhteisen tahtotilan kartoittamisesta yhdistymiseen liittyen. Yhteinen tahtotila oli olemassa, joten yhdistymiseen tähtäävät toimenpiteet käynnistettiin konkreettisesti.

Yhdistymiseen tähtäävien toimenpiteiden käynnistämisestä on tiedotettu osakkaita osuuskunnan www-sivuilla sekä some-kanavissa 20.1.2024 julkaistulla tiedotteella.

Talous, pankkilainat ja erämaksusaatavat

Talous on edelleen tiukkojen toimien avulla hyvällä mallilla, tinkimättä silti turvallisuudesta ja osuuskunnan päätavoitteesta; turvallisesta verkostosta ja puhtaasta vedestä. Osuuskunta on velaton.

Liittymien erämaksusaatavat osakkailta olivat vuoden lopussa 7 823 euroa.

Erämaksusuunnitelmia on osakkaiden puolelta noudatettu pääsääntöisesti hyvin ja maksut ovat tulleet ajallaan. Samoin on ollut vesi- ja jätevesi- laskutuksen osalta. Osuuskunnan kymmenvuotisen historian aikana on jouduttu sulkemaan yksi vesiliittymä maksamattomien erämaksujen ja vesilaskujen vuoksi. Jokaisen on hyvä muistaa, että osuuskunta olemme me, osakkaat. Jokainen meistä omistaa pienen osuuden ja on osuuskunnan äänivaltainen jäsen. Vesiosuuskunta on kuin pieni yritys, jonka kannattavuudesta kiinni.

Edellä mainittuun perustuen osuuskunta jatkaa tehostettua saatavien perintää.

Talouden näkymät lähivuosina

Osa linja- ja välipumppaamoista saa käyttösähkensä lähimmän osakkaan sähköliittymästä. Tällaisiin kohteisiin on tarkoitus hankkia vuoden 2024 aikana erillinen osuuskunnan omistama sähköliittymä. Tämä tulee aiheuttamaan kustannuksia, mutta osuuskunnan varat riittävät kattamaan ne.

Osuuskunta on velaton, erämaksu-suorituksia palautuu osakkailta osuuskunnalle sekä perus- ja huoltomaksuilla katetaan säännölliset verkoston huollot.

Uudet liittymät katetaan osakkailta saatavilta liittymämaksuilla.

Osuuskunta tänään

Osuuskunta takaa myös jatkossa osakkaiden tasapuolisen kohtelun noudattaen osuuskuntalain 1 luvun 7§ säädöstä kaikkien osuuskunnan jäsenten yhtäläisistä oikeuksista.

Oleelliset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Osuuskunnan hallitus on jatkanut yhdistymiseen tähtäviä toimenpiteitä yhteistyössä Uuraisten kunnan kanssa kevättalven ja kevään 2023 aikana.

Yhdistymiseen tähtävien toimenpiteiden käynnistämisestä on tiedotettu osakkaita osuuskunnan www-sivuilla sekä some-kanavissa 20.1.2024 julkaistulla tiedotteella.

Koska osuuskuntamme vesi- ja viemäriverkosto on laajalle alueelle levittänyt ja liittymämäärä suhteellisen iso, katsottiin molempien osapuolten kannalta tarpeelliseksi teettää perusteellinen tekninen-, taloudellinen ja juridinen selvitys yhdistymiseen liittyvistä asioista. Selvitystyön kilpailutus on parhaillaan (4/2024) meneillään ja kun selvitystyö joskus valmistuu, tekee osuuskuntakokous osaltaan päätöksen siitä, yhdistyykö Vesiosuuskunta Uurainen osaksi kunnan vesilaitosta vai ei.

Yhdistymiseen tähtävää selvitystyötä edistää työryhmä, johon kuuluu osuuskunnastamme varapuheenjohtaja varahenkilönään osuuskunnan sihteeri. Työryhmässä on mukana edustajia myös kunnasta sekä muista kunnan alueella toimivista vesiosuuskunnista.

Tilikauden päättymisen jälkeen osuuskunnan toiminnassa ei ole ollut muita oleellisia tapahtumia.